

Nr 239.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 6 juni 1952 (nr 375) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning; given Stockholms slott den 13 november 1953.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 6 juni 1952 (nr 375) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås, att riksbanken under tiden från och med lagens ikraftträdande till och med den 30 juni 1954 skall äga utgiva sedlar till ett belopp av högst 5 100 miljoner kronor. Det nuvarande maximibeloppet utgör 4 800 miljoner kronor.

Förslag

till

Lag**om ändrad lydelse av 1 § lagen den 6 juni 1952 (nr 375) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning.**

Härigenom förordnas, att 1 § lagen den 6 juni 1952 med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning¹ skall erhålla följande ändrade lydelse.

1 §.

Nuvarande lydelse:

Riksbanken må utgiva sedlar till ett belopp av högst *fyratusenåtta-*
hundra miljoner kronor.

Föreslagen lydelse:

Riksbanken må utgiva sedlar till ett belopp av högst *femtusenettund-*
ra miljoner kronor.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Angående lagens giltighetstid se 1953: 309.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland i statsrådet å Stockholms slott den 13 november 1953.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, fråga om *höjning av maxigränsen för riksbankens sedelutgivningsrätt* samt anför därvid följande.

I skrivelse den 5 november 1953 har *fullmäktige i riksbanken* hemställt om sådan ändring av lagen den 6 juni 1952 (nr 375) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning att däri stadgat högsta belopp för riksbankens sedelutgivningsrätt höjes från 4 800 miljoner kronor till 5 100 miljoner kronor.

Över skrivelsen har, efter remiss, yttrande avgivits av *fullmäktige i riksgäldskontoret*.

Jämlikt 9 § första stycket lagen den 30 juni 1934 (nr 437) för Sveriges riksbank (*riksbankslagen*) äger riksbanken utgiva sedlar till det belopp, som motsvaras av dubbla summan av riksbankens metalliska kassa beräknad enligt 11 §, samt därutöver till ett belopp av 350 miljoner kronor. Enligt 9 § andra stycket kan riksbanken under vissa förutsättningar erhålla bemyndigande att utgiva sedlar till ett belopp av ytterligare högst 350 miljoner kronor. Så snart ske kan skall dock den utelöpande sedelmängden nedbringas med ett belopp motsvarande vad som utgivits med stöd av sådant bemyndigande.

Enligt 10 § skall den del av bankens utelöpande sedlar, som överstiger bankens metalliska kassa, motsvaras av vissa i sistnämnda paragraf angivna tillgångar, den s. k. supplementära sedeltäckningen, nämligen

- a) lätt säljbara statspapper;
- b) allmänna hypoteksbankens och konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer ävensom sådana andra inhemska obligationer, som noteras å utländsk börs;
- c) på utrikes ort nedsatt eller under transport varande, på betryggande sätt försäkrat guldmynt och omyntat guld, som icke enligt 11 § inräknas i metalliska kassan;

- d) växlar, betalbara inom eller utom riket;
- e) hos bank eller bankir på utrikes ort i räkning innestående, inom sex månader till betalning förfallna medel, efter avdrag av riksbankens skuld i dylik räkning;
- f) medel, utlånade på bestämd tid av högst tre månader eller med högst samma uppsägningstid mot säkerhet av sådana statspapper och obligationer, som omförmäles under a) och b), samt, intill ett belopp av etthundra miljoner kronor, mot annan säkerhet.

Såsom riksbankens metalliska kassa skall enligt 11 § första stycket räknas allt riksbankens guld inom landet samt dessutom, intill ett belopp motsvarande femton procent av hela metalliska kassan, banken tillhörigt, på utrikes ort nedsatt eller under transport varande, på betryggande sätt försäkrat guld. I 11 § andra stycket stadgas, att metalliska kassan ej må bibehållas vid lägre belopp än 150 miljoner kronor.

I syfte att skapa den större elasticitet i penningssystemet, som förhållandena påkallade, har de enligt riksbankslagen gällande bestämmelserna temporärt modifierats med stöd av *lagen den 22 december 1939 (nr 895) angående rätt för Konungen att meddela särskilda bestämmelser om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse m. m.* Denna lag gällde ursprungligen till och med den 31 mars 1940 men erhöll därefter fortsatt giltighet, sista gången genom lag den 16 maj 1947 (nr 194), enligt vilken giltighetstiden utsträcktes till och med den 30 juni 1948. Lagen i fråga utgjorde ett led i krigsårens beredskapslagstiftning och hade karaktären av en fullmaktslag, tillämplig vid krig eller krigsfara, vari riket befann sig, eller eljest under utomordentliga av krig föranledda förhållanden.

De modifierade bestämmelser, som meddelats med stöd av 1939 års lag, innebar följande.

Genom *kungörelsen den 31 januari 1940 (nr 54) med viss bestämmelse angående riksbankens metalliska kassa* sattes stadgandet i 11 § första stycket riksbankslagen angående metalliska kassan temporärt ur kraft. I sagda kungörelse förordnades, att såsom riksbankens metalliska kassa skulle räknas *allt* riksbanken tillhörigt guld. De i riksbankslagen givna begränsningarna för sedelutgivningsrätten, vilka sammanhänge med guldets placering, hade nämligen ansetts lägga hinder i vägen för en sådan fördelning av riksbankens guldbehållning, som ur säkerhetssynpunkter varit mest betryggande.

Vidare utfärdades bestämmelser, varigenom ökning medgavs av det belopp, varmed sedelutgivningen jämligt 9 § första stycket riksbankslagen finge överstiga dubbla summan av metalliska kassan. Genom *kungörelsen den 14 februari 1947 (nr 31) med viss bestämmelse angående riksbankens sedelutgivning* ökades sålunda nämnda belopp från 350 till 1 400 miljoner kronor. Genom *kungörelsen den 20 juni 1947 (nr 251) med viss bestämmelse angående riksbankens sedelutgivning* ökades beloppet till 2 500 miljoner kronor.

1939 års fullmaktslag, som upphörde att gälla med utgången av juni månad 1948, ersattes med *lagen den 28 maj 1948 (nr 248) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning*.

I sistnämnda lag stadgades, att under tiden från och med den 1 juli 1948 till och med den 30 juni 1949 skulle, i stället för vad i 9 § och 11 § första stycket riksbankslagen funnes stadgat, följande särskilda bestämmelser lända till efterrättelse, nämligen att riksbanken finge utgiva sedlar till ett belopp av högst 3 200 miljoner kronor (1 §), att därest så med hänsyn till utomordentliga omständigheter prövades nödigt Konungen finge, om riksdagen ej vore samlad, på framställning av fullmäktige i riksbanken och efter samråd med fullmäktige i riksgäldskontoret medgiva riksbanken att utgiva sedlar till ett belopp av ytterligare högst 700 miljoner kronor, att dylikt av Konungen lämnat medgivande skulle, därest detsamma icke godkändes av riksdagen inom tjugu dagar från det riksdagen åter sammanträtt, efter utgången av nämnda tid upphöra att gälla (2 §), samt att som riksbankens metalliska kassa skulle räknas allt riksbanken tillhörigt guldmynt och omyntat guld (3 §).

1948 års lag, som enligt vad förut anförts gällde för tiden till och med den 30 juni 1949, ersattes i sin tur med *lagen den 3 juni 1949 (nr 315) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning*. I denna lag stadgades att under tiden från och med den 1 juli 1949 till och med den 30 juni 1950 skulle — i stället för vad i 9 § och 11 § första stycket riksbankslagen funnes stadgat — lända till efterrättelse vissa särskilda bestämmelser, vilka överensstämde med motsvarande bestämmelser i 1948 års lag, dock med den ändringen att maximibeloppet för riksbankens sedelutgivning i 1949 års lag fastställdes till 3 500 miljoner kronor. Genom lag den 2 juni 1950 (nr 257) förordnades, att vad i 1949 års lag förordnats med avseende å tiden från och med den 1 juli 1949 till och med den 30 juni 1950 skulle äga tillämpning jämväl med avseende å tiden från och med den 1 juli 1950 till och med den 30 juni 1951.

1949 års lag ersattes återigen i sin tur av *lagen den 8 juni 1951 (nr 388) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning*. I denna lag stadgades att under tiden från och med den 1 juli 1951 till och med den 30 juni 1952 skulle — i stället för vad i 9 § och 11 § första stycket riksbankslagen funnes stadgat — lända till efterrättelse vissa särskilda bestämmelser, vilka överensstämde med motsvarande bestämmelser i 1948 och 1949 års lagar, dock med den ändringen att maximibeloppet för riksbankens sedelutgivning i 1951 års lag fastställdes till 4 100 miljoner kronor. Genom lag den 14 december 1951, nr 759, ändrades 1 § i 1951 års lag såtillvida, att riksbanken erhöll rätt att utgiva sedlar till ett belopp av högst 4 400 miljoner kronor. 1951 års lag har sedermera ersatts av en den 6 juni 1952 (nr 375) utfärdad lag. Jag återkommer till innehållet däri i det följande.

Jag torde i detta sammanhang få erinra om att fullmäktige i riksbanken i skrivelse till Kungl. Maj:t den 1 februari 1951 hemställde, att Kungl. Maj:t

genom proposition måtte underställa riksdagen förslag till ny riksbankslag i huvudsaklig överensstämmelse med ett av 1949 års riksbankslagskommitté utarbetat förslag. Förslaget innebar, förutom en huvudsakligen formell omarbetning av riksbankslagen, att ändrade grunder för sedelutgivningsrätten skulle införas. Sålunda skulle någon övre gräns för sedelutgivningen icke fastställas. Ej heller i övrigt skulle några »spärrar» för sedelutgivningen föreligga utöver den begränsning, som innefattades i de speciella stadgandena om de tillgångar riksbanken genom sina rörelsegrenar ägde förvärva och den bestämmelse som närmare kvalificerade vissa av dessa tillgångar som täckningssilla samt en allmän bestämmelse om att riksbanken i all sin verksamhet hade att verka för uppnåendet av de penning- och valutapolitiska direktiv, som uppställdes av riksdagen. Förslaget mötte, såvitt gällde sedelutgivningsrätten, invändningar såväl hos reservanter bland bankofullmäktige som hos remissinstanserna. I proposition nr 181 till 1951 års riksdag förklarade jag mig icke beredd att för det dåvarande taga slutlig ståndpunkt till frågan, hur sedelutgivningsrätten på längre sikt borde regleras. Jag anmälde sålunda min avsikt att taga spörsmålet under närmare övervägande, varvid det måhända kunde visa sig lämpligt att tillkalla särskilda sakkunniga för att göra ytterligare utredningar i ämnet. I avvaktan på resultatet av erforderliga överväganden rörande sedelutgivningsrätten föreslog jag — med viss ändring av maximigränsen för sedelutgivningsrätten — en förlängning av den dittillsvarande provisoriska lagstiftningen intill utgången av juni månad 1952; förenämnda lag den 8 juni 1951, nr 388, utfärdades i enlighet härmed. Sedan jag sedermera den 9 november 1951 erhållit Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillkalla högst fem utredningsmän med uppdrag att verkställa den ifrågasatta utredningen om regleringen av riksbankens sedelutgivningsrätt på längre sikt tillkallade jag den 13 i samma månad presidenten i kammarrätten N. J. E. Quensel, ordförande, riksbankschefen M. H. Lemne, professorn E. R. Lindahl, verkställande direktören i Svenska sparbanksföreningen O. E. Sahlin samt bankdirektören J. Wallenberg med uppdrag att verkställa ifrågavarande utredning. I direktiven för utredningen anförde jag bland annat följande.

Det av 1949 års riksbankslagskommitté framlagda förslaget — innebärande bl. a. att det nuvarande systemet med ett fixerat maximum skall frångås och att även i övrigt »spärrar» i hävdvunnen mening kunna undvaras — bör allsidigt prövas. Härvid bör närmare utredas sedelutgivningens samband med penningpolitiska och andra ekonomiska förhållanden. Vidare bör under utredningen uppmärksamhet ägnas åt frågan om den sannolika psykologiska effekten av att lagstadgade spärrar för sedelutgivningsrätten slopas. Om övervägandena leda till att sådana spärrar icke lämpligen kunna avvaras, bör undersökas om det nuvarande systemet — hittills betraktat som ett provisorium — bör bibehållas, eventuellt med vissa modifikationer, eller om spärrar av annan art böra uppställas.

Sedan utredningen funnit sig icke kunna framlägga förslag om definitiv lagstiftning i frågan inom sådan tid, att härav föranlett förslag kunde föreläggas 1952 års riksdag hemställde utredningen i skrivelse den 20 februari

1952 om förlängning av den provisoriska lagen för tiden intill utgången av juni månad 1953; dock att maximibeloppet för sedelutgivningen föreslogs höjt från 4 400 miljoner till 4 800 miljoner kronor.

I prop. nr 186/1952 förelades riksdagen förslag i överensstämmelse härmed. Propositionen bifölls av riksdagen och lagen i ämnet utfärdades den 6 juni 1952 (nr 375). Denna lag ersatte alltså lagen den 8 juni 1951 (nr 388). Genom lag den 5 juni 1953 (nr 309) förordnades att 1952 års lag skulle äga tillämpning jämväl med avseende å tiden från och med den 1 juli 1953 till och med den 30 juni 1954.

I sin förenämnda skrivelse den 5 november 1953 erinrar *fullmäktige i riksbanken* till en början att fullmäktige, då frågan om en förlängning av 1952 års lag i våras var aktuell, icke ville motsätta sig att maximigränsen bibehölls oförändrad men reserverade sig för att utvecklingen under år 1953 kunde göra det erforderligt att gränsen behövde höjas varjämte fullmäktige påpekade, att marginalen mellan den i 1952 års lag stadgade maximigränsen för sedelutgivningsrätten, 4 800 miljoner kronor, och högsta beloppet utelöpande sedlar under 1952 — 4 663 miljoner kronor, som uppnåddes den 23 december 1952 — vore så knapp som 137 miljoner kronor och under 1953 skulle lämna utrymme för en ökning av sedelmängden med icke fullt 3 procent över 1952 års högsta belopp.

I skrivelsen har bankofullmäktige vidare anført.

Under den gångna delen av året har sedelstocken visat en avsevärt lägre procentuell stegring än under de närmast föregående åren. Från början av året och fram till mitten av mars låg den utelöpande sedelmängden ca 12 % över 1952 års belopp för att därefter sjunka till ca 6 % under juli och ca 5 % under augusti—oktober. Den 30 oktober var beloppet utelöpande sedlar 4 503 mkr, vilket innebar att det låg 211 mkr eller 4,9 % över motsvarande fjolårssiffra.

I härvid fogade *Bilaga B*¹ har med utgångspunkt från de senaste årens erfarenheter gjorts en beräkning rörande beloppet utelöpande sedlar per ultimo 1953, varvid förutsatts, att utvecklingen kommer att förete samma tendens under återstoden av 1953 som under motsvarande tidsperiod de närmast föregående åren.

Även om den hittillsvarande utvecklingen i år av utelöpande sedelmängden kan tänkas komma att fortsätta under den återstående delen av året, förefinnes, som av nyssnämnda bilaga framgår, risk för att behovet av sedlar vid slutet av 1953 kan medföra, att gällande sedelmaximum överskrides. Fullmäktige anse det därför erforderligt att nuvarande maximum för sedelutgivningsrätten höjes. Vad beträffar frågan om det belopp, varmed det bör höjas, anse fullmäktige en ökning med 300 mkr — eller omkring 6 % av nuvarande maximum — vara tillräckligt både för att möta den säsongmässiga ansvällningen av utelöpande sedelmängden kring årsskiftet och rymma en marginal erforderlig för att möta oförutsedda och tillfälliga anspråk på sedlar.

Vid skrivelsen fanns fogad en sammanställning rörande storleken av den utelöpande sedelmängden varje rapportdag under tiden 7 januari 1950—31 oktober 1953. Sammanställningen torde, därest behov därav skulle yppas

¹ Har fogats vid detta protokoll som *Bilaga*.

under riksdagsbehandlingen, få av finansdepartementet överlämnas till vederbörande utskott.

Fullmäktige i riksgäldskontoret har meddelat, att fullmäktige i likhet med bankofullmäktige ansågs erforderligt, att nuvarande maximum för riksbankens sedelutgivningsrätt höjes. Riksgäldsfullmäktige hade för sin del icke någon erinran mot den föreslagna höjningen med 300 miljoner kronor.

Departementschefen. Enligt lagen den 6 juni 1952 (nr 375) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning gäller — i stället för vad i 1934 års riksbankslag är i motsvarande hänseende stadgat — särskilda föreskrifter i fråga om riksbankens rätt att utgiva sedlar. Dessa innebär bland annat, att riksbanken må utgiva sedlar till ett belopp av 4 800 miljoner kronor. 1952 års lag, som genom lag den 5 juni 1953 (nr 309) givits fortsatt giltighet till utgången av juni 1954, tillkom som ett provisorium i avvaktan på att en mera definitiv reglering av sedelutgivningsrätten på längre sikt kommer till stånd som ett resultat av den pågående utredningen i ämnet. Enligt vad jag inhämtat, beräknar kommittén att kunna slutföra utredningsuppdraget under år 1954.

I samband med behandlingen i våras av frågan om förlängningen av 1952 års lag fördes även på tal, huruvida en höjning av maximigränsen för sedelcirkulationen borde företagas. Fullmäktige i riksbanken ville vid nämnda tillfälle icke motsätta sig en förlängning av 1952 års lag med oförändrad maximibelopp men gjorde därvid den reservationen, att utvecklingen under året kunde göra det erforderligt, att maximum för sedelutgivningsrätten behövde höjas. Även fullmäktige i riksgäldskontoret uttalade, att man icke kunde bortse från att vissa risker föreläge för en genombrytning av sedeltaket. I proposition nr 181 med förslag till lag om förlängning av 1952 års lag framhöll jag, att det givetvis vore mycket svårt att redan då bedöma huruvida maximigränsen komme att erbjuda tillräcklig marginal för att möta säsongmässiga variationer i sedelcirkulationen. Med hänsyn till att den obegagnade sedelutgivningsrätten i mitten av mars avsåg ett så pass stort belopp som ca 700 miljoner kronor, ansåg jag dock att en höjning av maximigränsen icke då borde genomföras.

De nu föreliggande uppgifterna angående sedelomloppet storlek vid olika rapportdagar under året visar, att den procentuella stegringen av sedelmängden i förhållande till motsvarande dagar föregående år varit avsevärt lägre än vad fallet var såväl 1951 som 1952. Särskilt framträdande har denna tendens varit under tiden april—oktober. Minskningen i den procentuella stegringen har medfört, att sedelomloppet — genomsnittligt sett — hållit sig på en sådan nivå, att den obegagnade sedelutgivningsrätten vid flertalet rapportdagar avsett ett belopp om 500 miljoner kronor eller mera. En marginal av denna storlek är givetvis i och för sig godtagbar. Erfarenheten visar emellertid att de säsongmässiga variationerna är betydande. Som exempel på hur behovet av sedlar kan växla må nämnas, att den utelöppande sedelmängden

den 23 september i år var 4 092 miljoner kronor och den 31 oktober 4 503 miljoner kronor. Under denna tid av något mer än en månad hade sålunda sedelomloppet stigit med icke mindre än 411 miljoner kronor.

Ansvällningen av sedelcirkulationen har varit särskilt markant vid årsskiftena. Enligt bankofullmäktiges beräkningar har beloppet utelöpande sedlar de senaste åren vid utgången av december legat 9—11 % över årsmedeltalet. Om det antages att sedelmängden den 31 december i år kommer att ligga ungefär lika mycket över årsmedeltalet som fallet varit de senaste åren, finnes risk för att gällande sedelmaximum överskrides. Även om det skulle visa sig att utvecklingen fram till årsskiftet kommer att i ett eller annat avseende avvika från de här gjorda antagandena, är det likväl numera tydligt att gällande maximibelopp icke lämnar tillräcklig marginal för att möta oförutsedda och tillfälligt ökade anspråk på sedlar. I likhet med bankofullmäktige anser jag sålunda att behov av en viss utvidgning av sedelutgivningsrätten föreligger. Mot det belopp å 300 miljoner kronor, med vilket höjning ifrågasatts, har jag icke någon erinran. Jag förordar alltså att det nuvarande maximibeloppet för sedelutgivningen höjes från 4 800 miljoner kronor till 5 100 miljoner kronor. Lagtekniskt bör höjningen komma till stånd genom en ändring av 1 § i 1952 års lag. Genom att denna lag är provisorisk och endast äger giltighet till och med den 30 juni 1954 kommer den nu föreslagna ändringen att få samma begränsade giltighetstid.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 6 juni 1952 (nr 375) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning.

Föredragande departementschefen hemställer, att nämnda lagförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Barbro Åslund.

PM angående sedelmängden per ultimo december.

Erfarenhetsmässigt har det visat sig de senaste åren, att beloppet utelöpande sedlar per ultimo december legat — med undantag för 1951 där utvecklingen betingades av speciella orsaker — mellan 9—11 % över årsmedeltalet. Denna tendens framkommer även tydligt i affärsbankernas behållning av sedlar och mynt, som regelmässigt i samband med årsskiftet ligger 10—20 % högre än årsmedeltalet.

Medeltalet av utelöpande sedelmängd vid varje månadsultimo utgjorde under de första tio månaderna 1953 4 340 mkr. En undersökning visar, att medeltalet för januari—oktober under de senaste sex åren legat mellan 1,0—2,2 % under årsmedeltalet. Den högsta siffran registrerades 1951 och är på grund av speciella omständigheter kanske inte fullt representativ, medan den näst högsta (1,6 %) registrerades 1952. I nedanstående sammanställning har antagits att medeltalet för januari—oktober ligger 1,3 % under årsmedeltalet, svarande mot ett ungefärligt genomsnitt av åren 1947—50 samt 1952, samt att sedelmängden per ultimo december kommer att ligga 9, 10 och 11 % över årsmedeltalet.

	Utelöp. sedelmängd i mkr		Ult. dec. i % av medeltal	Sedelutg. rätt ult. dec. i mkr.	Obegagn. se- delutg. rätt ult. dec. i mkr
	Medeltal	Ult. dec.			
1947	2 660	2 895	109	3 257	326
1948	2 834	3 113	110	3 200	87
1949	3 015	3 287	109	3 500	213
1950	3 200	3 513	110	3 500	— 13
1951	3 568	4 090	115	4 400	310
1952	4 106	4 577	111	4 800	223
1953	4 397	4 769	109	4 800	31
1953	4 397	4 822	110	4 800	— 22
1953	4 397	4 876	111	4 800	— 76

Som framgår av sammanställningen skulle endast under förutsättning av att ultimo decembersiffran med högst 9 % överstiger årsmedeltalet, maximum för sedelutgivningsrätten icke överskridas. Kommer därtill att maximum inträffar inte den 31 december, utan liksom 1952 vid rapportdagen den 23, kommer sedelutgivningsrätten — under förutsättning att övriga antaganden uppfyllas — att med all säkerhet överskridas. Det kan sålunda för tjäna nämnas, att sista veckan 1952 utelöpande sedlar minskade med 86 mkr. I procent av årsmedeltalet utgjorde siffran per den 23 december 114 mot 111 för ultimo decembersiffran.